

Głos Ziemi Żywieckiej

Wychodzi trzy razy w tygodniu.

Niezależne Pismo Narodowe.»Kto Ojczyźnie służy, sam sobie służy.«
(Ks. P. Skarga.)

Redakcja czynna od 9-13. — Rękopisów nie zwracamy. — Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od g. 9-13 i 15-18. Przedpłata miesięczna . . . . . zł 2.50

PKO 181.190

Redakcja i Administracja:

PKO 181.190

Żywiec

ul. hr. Komorowskich Nr. 60.

CENY OGŁOSZEŃ:

(na stronie 3-, wzgl. 6-lamowej)

na I. stronie m/m. . . . . 0.80 gr

w tekście red. m/m. . . . . 0.60 gr

ogłoszenia zwyczajne m/m. . . . . 0.20 gr

Urządowe 25% drożej. — Rabat wg. umowy.

Z Nowym Rokiem.

Z chwilą, gdy wchodzimy w okres Nowego Roku, mimowoli poczuwamy się do obowiązku zrobienia pewnego rodzaju rachunku sumienia z tego, co czyniliśmy w roku ubiegłym. Zazwyczaj zaczyna się Nowy Rok z wielkimi nadziejami, robieniem silnych postanowień i daleko idących planów, które nie zawsze jednak wychodzą z dziedziny zamierzeń, a jeśli nawet staraliśmy się wypełnić je, nie zawsze doprowadziliśmy je tam, dokąd zamierzaliśmy. Tak jest w życiu prywatnym poszczególnych ludzi, a to samo obserwujemy też odnośnie do zamierzeń w życiu publicznym.

Rok temu z żywym zaciekawieniem oczekiwaliśmy, w jakim kierunku rozwinać się stosunki w naszej polityce wewnętrznej. Społeczeństwo przykładało wielką nadzieję w to, że dzięki nowym wyborom sejmowym skończy się w państwie okres półdyktatury i wejdziemy na tory życia parlamentarnego. Te same widocznie nadzieje żywił i Rząd, co wnosć mogliśmy z tego, że czynnie wdał się w akcję wyborczą, a nawet przy pomocy władz swych administracyjnych użył wszystkich możliwych środków na to, by wyborami pokierować według swojej woli.

Zawiodły jednak nadzieje społeczeństwa i nie spełniły się też życzenia Rządu. Niezmieniło się wiele, a jeśli się zmieniło, to raczej na gorzej. Z wyborów wyszedł Sejm, który przedstawia obraz rozbicia wewnętrznego. O istnieniu stałej większości niema ani mowy. Jest wprawdzie w Sejmie ugrupowanie rządowe i stanowi ono najsilniejszą grupę parlamentarną, ale jest w mniejszości i samo nie uczynić nie może. Gdyby jeszcze grupą rządową kierowali zręczni parlamentarzyści, którzyby umieli dla tej lub owej sprawy pozyskać raz te, raz owe stronnictwa, to jeszcze grupa ta mogłaby poszczycić się pewnymi sukcesami i grać rolę kierującą w Sejmie, — jest jednak inaczej, gdyż klub rządowy B. B. okazał się tak niezręcznym, że zraził do siebie wszystkie inne kluby, a najjaskrawszym dowodem jego osamotnienia, a tem samem słabości jest to, że nie zaważał się wejść nawet na drogę obstrukcji, aby w ten sposób spróbować przeciwstawić się większości sejmowej.

Niefortunna ta taktyka klubu Współpracy z Rządem nie pozostała bez wpływu na sam Rząd. O jakimś zgodnym współdziałaniu Rządu z Sejmem dziś niema mowy, a jakkolwiek Marszałek Sejmu Daszyński, a nawet Premier Bartel przy każdej sposobności zaznaczają, że dążą do polityki porozumienia, to jednak wpływ inne okazujące silniejsze i rozbieżność między Sejmem a Rządem staje się coraz większa. Okazało się to bardzo wyraźnie ostatnio przy sprawie, dotyczącej nowego ustroju sądownictwa, gdy Sejm oświadczył się za odroczeniem tej sprawy, a Rząd wbrew uchwale sejmowej wprowadza zmianę ustroju sądowego z dniem Nowego Roku. Uczynił to Rząd nawet z poświęceniem głowy ministra sprawiedliwości, p. Meysztowicza.

Jeśli chodzi o przyszłość, co się stanie w roku bieżącym, jak się ukształtują te stosunki, nato nie trzeba być wielkim prorokiem, by rozwój ich przewidzieć. Z obecnym Sejmem — widać to z dotychczasowej praktyki — Rząd współpracować nie będzie. Stan nienormalny, szkodliwy dla państwa, trwać będzie nadal. Mało jest wobec tego nadziei, aby to, co jest dzisiaj najważniejszą rzeczą, aby poprawa konstytucji mogła być w tym Sejmie dokonana. Przy nieprzychylnym, a nawet wrogim stosunku Rządu do Sejmu trudno to sobie wyobrazić. W samym Sejmie brak pomyslnych warun-

ków dla rozwiązania względnie polepszenia problemu konstytucji, gdyż stronnictwa lewicy, które idą dziś zwartą ławą, nie entuzjazmuje się dla tej kwestji, a nawet nieprzychylnie się do niej odnoszą. Mógłby w tym względzie pewien skutek odnieść nacisk Rządu na Sejm, — silna i skuteczna inicjatywa rządowa w tej sprawie. Słabe są jednak na to nadzieje, jeśli drogi współdziałania Rządu i Sejmu coraz bardziej się rozchodzą.

Nie potrzebujemy zaś powtarzać, jak sytuacja wewnętrznego życia państwa naszego jest potrzebna, choćby ze względu na stanowisko nasze w sytuacji międzynarodowej. O polityce zagranicznej mówi się u nas niewiele, a nawet tam, gdzie powinno się jej wiele uwagi poświęcać, t. zn. na terenie sejmowym, także cicho w tych sprawach. Istnieje wprawdzie sejmowa komisja spraw zagranicznych, gdzie minister spraw zagranicznych winien wygłaszać swe ekspozycje, mimo to jednak i z tej trybuny nic nie rozbrzmiewa, tak, iż przeciętny obywatel polski o sprawach tych wcale nie jest informowany i raczej wielu rzeczy musi się domyślać. A

choćby tylko na tych domysłach się opierając, widzimy, z jakimi trudnościami spotyka się polityka nasza na terenie międzynarodowym. Dowodem tego ostatnie wypadki na terenie Ligi Narodów, gdzie w sprawie sporu naszego z Litwą znowu nie ruszyliśmy z martwego punktu, a w sprawie tak słusznej i jasnej, jak omówienie i zdemaskowanie działalności Volksbundu, wystąpienie naszego ministra spraw zagranicznych było uderzeniem w próżnię, gdyż nawet przedstawiciel Francji nie poparł nas.

Sila i skuteczność naszej polityki zagranicznej zależy od zwartości i stałości stosunków wewnętrznych państwa. Zwartość ta zaś i stałość znajduje się u nas pod znakiem zapytania i zamiast nich obawiać się raczej należy ciężkich przesileń wewnętrznych, których nie unikniemy nawet, gdyby się obecny regim rządowy załamał. Przed temi przesileniami ochronić mogłaby państwo poważna polityka Rządu, zdążająca do współdziałania z temi czynnikami, które pragną ustalenia stosunków wewnętrznych. — Tej polityki jednak nie widzimy i stąd nasze obawy.

W. Z.

Pokrzywdzenie stanu średniego

W POLSCE PRZY OBECNEM USTAWODAWSTWIE PODATKOWEM.

W ostatnim czasie odbyły się liczne zjazdy kupieckie i rzemieślnicze, na których jednomyślnie stwierdzono, że w obecnym systemie podatkowym istnieje rażąca nierównomierność w opodatkowaniu poszczególnych grup płatników.

Nadmierne obciążenie podatkami rzemiosła i handlu hamuje ich rozwój, utrudnia wzrost eksportu polskiego oraz osiągnięcie równowagi bilansu handlowego i upośledza rodzimą wytwórczość na korzyść wytwórczości obcej.

Obecny stan podatkowy stoi na przeszkodzie powstawaniu rodzimych kapitałów, co jest nieodzownym warunkiem pomyślnego rozwoju polskiej wytwórczości i **niezależnienia się od kapitałów zagranicznych**. Musi więc nastąpić gruntowna reforma ustawodawstwa.

Przechodząc do rozpatrzenia poszczególnych podatków omówiono szczegółowo ich braki oraz wskazano najjaskrawsze niesprawiedliwości.

Wszystkie powagi naukowe w dziedzinie ekonomji i skarbowości stwierdziły jednomyślnie, że obecny podatek obrotowy wpływa w sposób stanowczy na wzrost cen polskich towarów zarówno na rynkach krajowych, jak zagranicznych, a jego stawki u nas są nadmierne, co wynika chociażby z porównania ich ze stawkami tego podatku w innych państwach.

Podatek obrotowy jest wyrazem polityki skarbowej, idącej po linii najłagodniejszego oporu, winien być w zasadzie zupełnie zniesiony i zastąpiony wpływami z innych podatków, skonstruowanych zgodnie z wymaganiami nauki skarbowości i nakazami sprawiedliwości podatkowej oraz interesami polskiej wytwórczości.

Nowy Rok

rozpocząć można najprzyjemniej na wielkiej zabawie sylwestrowej w lokalach hotelu

„AUSTRIA“ w Cieszynie.

Wytwarza on stosunki, sprzyjające wzrostowi nieuczciwej konkurencji i demoralizuje płatnika.

Przed urzeczywistnieniem powyższego, ustawę o państwowym podatku przemysłowym należałoby natychmiast zmienić w sposób następujący:

1. podatek obrotowy obniża się zasadniczo do 1 procent;

2. co się tyczy handlu, obniża się podatek obrotowy od całego hurtu i handlu artykułami spożywczymi pierwszej potrzeby do pół proc.;

3. ryczałtuje się podatek obrotowy dla przedsiębiorstw handlowych III. i IV. kategorii, oraz przemysłowych VI., VII. i VIII. kategorii, nie prowadzących ksiąg handlowych;

4. zwalnia się od podatku obrotowego cały eksport;

5. zalicza się ceny, uiszczone ze świadectwa przemysłowego, na poczet podatku obrotowego.

W skład Komisji Szacunkowych i Odwoławczych winni wchodzić jedynie przedstawiciele poszczególnych grup płatników, delegowani przez miarodajne instytucje gospodarcze i zawodowe.

Rzemiosło nie powinno być w ustawie o państwowym podatku przemysłowym traktowane gorzej, aniżeli handel, jak się to dzieje dotychczas, również w projekcie ustawy o obniżeniu podatku obrotowego, wniesionym przez Rząd do Sejmu w dniu 9. listopada b. r. niesłusznie pominięto obroty przedsiębiorstw rzemieślniczych.

Wprowadzenie stałego podatku majątkowego winno być najściślej związane z jednoczesną reformą dotychczasowego systemu podatkowego, w szczególności zaś obniżeniem, a następnie stopniową likwidacją podatku obrotowego i powiększeniem wpływów z podatku dochodowego przez jego upowszechnienie.

Stopa podatku majątkowego winna wynosić maksimum 3 procent, dla majątków zaś, których wartość nie przekracza 15.000 zł, 2 proc.

Należy całkowicie zwolnić od opodatkowania urządzenia domowe i przedmioty osobistego użytku płatnika.

Podstawą oszacowania majątku przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, nie może być obrót.

Rzemiosło nie powinno być już pociągane do zapłaty 2 proc. od wartości majątku na zasadzie ustawy o podatku majątkowym z 1923, gdyż już zapłacona przezeń kwota z tego tytułu jest stosunkowo wyższa, niż kwota, zapłacona przez niektóre grupy płatników.

Opodatkowanie dochodów przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych z jednej strony, oraz gospodarstw rolnych z drugiej — winno być oparte na tych samych zasadach, bez stosowania jakichkolwiek przywilejów.

Wymiar podatku dochodowego dla przedsiębiorstw, nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych winien się odbywać bezwzględnie przy udziale biegłych z odnośnej branży, powołanych z pośród osób wskazanych przez miarodajne instytucje i organizacje gospodarcze.

Normy średniej dochodowości winny być ustalone zgodnie z aktualną sytuacją gospodar-

czą i rzeczywiście osiąganymi dochodami.

Od wprowadzenia powyższych zasadniczych postulatów mieszczaństwa polskiego w życie zależne jest dalsze utrzymanie i rozwój polskiego przemysłu i rzemiosła.

Od reformy podatkowej zależne jest, czy będziemy samodzielnym organizmem gospodarczym, posiadającym własny przemysł, czy też staniemy się kolonią rolniczą Niemiec.

Zwrócić bowiem należy uwagę, że stan średni u nas jest bardzo słaby i wogóle życie gospodarcze dalekie jest od tempa, w którym rozwija się na zachodzie lub choćby tylko w Niemczech. W Niemczech dochód średni wynosi 1700 zł, w Polsce zaś średni dochód nie przekracza sumy 500 zł, z czego wynika, że podatkowa zdolność płatnicza ludności polskiej jest 3 i pół razy niższa od zdolności płatniczej Niemiec.

Jeżeli ponadto weźmiemy pod uwagę, że przeciętny mieszkaniec w Polsce płaci 109 zł różnych podatków, to widzimy, że społeczeństwo polskie jest biedne, do czego przyczynia

się głównie nisko stojąca wytwórczość rolna i przemysłowa oraz zbyt wysokie obciążenie podatkami produkcji.

To zbyt wysokie opodatkowanie warsztatów pracy przemysłowych i rzemieślniczych uniemożliwia im dalszy rozwój, a tem samem odciążenie nadmiaru rąk roboczych ze wsi i podniesienie ogólnego dobrobytu ludności.

W ten sposób wytwarza się »błędne koło«, którego uzdrowienie jest możliwe jedynie przez gruntowną reformę naszego ustawodawstwa podatkowego.

Spróbuj namiąstkę kawy
„KOLINKA”
i domieszki do kawy
„STAR”
najlepsze-najekonomiczniejsze!

Założone w roku 1882.

Założone w roku 1882.

Towarzystwo ubezpieczeń na życie

„FENIKS”

we

WIEDNIU

Stan ubezpieczeń: 280 milionów dolarów.

Środki gwarancyjne: 35 milionów dolarów.

„FENIKS” pracuje w rozmiarach międzynarodowych i posiada we wszystkich państwach swe kauce i rezerwy premjowe, pełno pokryte w odpowiednich oryginalnych walutach.

Obszar działalności:

AUSTRJA

BELGJA

BULGARJA

CZECHOSŁOWACJA

EGIPT

FRANCJA

GRECJA

HISZPANJA

HOLANDJA

JUGOSŁAWJA

NIEMCY

PALESTYNA

POLSKA

RUMUNJA

SYRJA

TURCJA

WĘGRY

WŁOCHY

Dyrekcje Filjalne na obszarze poszczególnych państw. — 92 własnych filij i ekspozytur w Europie. — Zastępstwa w wszystkich większych miejscowościach.

Poleca ubezpieczenia na życie we wszystkich kombinacjach na bezkonkurencyjnych warunkach.

Dyrekcja Filjalna w Cieszynie, ul. Niemiecka 1.

Filja w Bielsku, ul. Kolejowa 2.

SZOPKA.

(Scena przedstawia Rynek cieszyński z widokiem na Wieżę Zamkową. W godzinie duchów w dniu Sylwestrowym wynurzają się z sadzawki św. Florjana, na życzenie rozbawionej publiczności, duchy pokutnicze.)

PROLOG.

Impressario:

Patrzcie, patrzcie na te zjawy,
którym życia los plugawy
kazał wrócić tu,
bo wśród czyśćcowych katuszy
nie mogą zbawić swej duszy
i nie znają snu.
Tułać muszą się po świecie,
zjawiać się, gdy rozkażecie,
piosnki śpiewać wam.
Jeśli zrobią to w pokorze,
staną za dwa, za rok może
u niebieskich bram;
jeśli zaś się nie poprawią,
złe duchy je zaraz zdławią
w moc swą weźmie czart.
Czy więc chcecie, moje ludy,
patrzeć na te zjawy, cudy?
Dobry będzie żart!

Publiczność:

Chcemy, chcemy, kto zabroni.
gdy ma szopka być,
niech przyjadą i w sto koni
na chwilkę tu żyć.
Może ulgi tu doznają
i naprawią błąd —
jeśli dobrze zaśpiewają,
dobry będzie sąd!

AKT I.

Obywatel (w jednej ręce trzyma trzós pieniędzy z funduszu budowlanego, w drugiej kielnię, maszerując żołnierskim krokiem po scenie, śpiewa sobie wesoło):

Niemasz to wiary, jak w naszym znaku,
moc nasza wielka i niezwyciężona!
nie cierpisz nędzy ani floty braku,
gdy Spryt i Tupet weźmiesz za patrona!

Patrz na mój pałac i na moją władzę,
wszak w kompetencji starostę przesadzę!
Czyliż do tego nie trza mądrej główki?

Głos z podziemi (przerywa):

Tupetu, Sprytu i wielkiej makówki.

Publiczność:

Bez sumienia, bez pokory,
do piekieł takie upiory!
(Obywatel znika.)

Przedsiębiorca:

Dalej chłopcy, dalej żywo,
otwiera się dla nas żniwo!
Raz się przecież rana zatrze,
gdy tam »Smetanę« w teatrze.

Niech Samuel, co chce, gada,
niech pisze, że »nie wypada«,
inna rzecz krwawiąca rana,
a inna rzecz to Smetana.

Niechaj W. Z. dalej zrzedzi,
gdy go w honorze coś śwędzi,
ja se pójde swoją »cestu«,
zaigram »Prodanu Newestu«.

(słychać jęki — akurat przed 10 laty — pomordowanych żołnierzy i milicjantów)

Publiczność:

Sama krew! sama krew!
poco nam tu taki śpiew!
idź duszyczko na pokutę,
aż zaśpiewasz inną nutę!

Poseł (stoi bezradny i skrobie się w głowę):
Czemuż ty Sanacjo tak mi w drogę włazisz,

nie wiesz, że w ten sposób chłopów do mnie zrazisz?

Bomstrala...

Poszedłbym już poszedł wodzom twoim kadzić, ale jakże mogę Wincentego zdradzić?

Bomstrala...

Mój dobry przyjaciel w rozum się podrapał, przekonanie zmienił, synekurę złapał.

Bomstrala...

Ale ja charakter stały sobie cenię i nie wiem doprawdy, czy go kiedy zmienię.

Bomstrala...

Ochrzcilibym się ochrzciliby sanatora mianem, ale jeszcze nie wiem, co za to dostanę.

Bomstrala...

Publiczność:

Zmień się, brachu, zmień się bez bólu wielkiego, Mandat zapewniony do Sejmu śląskiego!

Bomstrala...

(Poseł znika.)

Linoskoczek:

Niemasz ci to, jak sokoły, ty, ty, ty, z przedwojennej jeszcze szkoły, ty, ty, ty, druh w druha, kęs zucha, wszędzie żwawo się rucha!

nie masz ci to, jak sokoły, ty, ty, ty.

Niemasz ci to, jak ta praca, ca, ca, ca, chociaż ona nie wzbogaca, ca, ca, ca, Baczność! Stój! Druhu mój!

W tęgie ramię zbrój się, zbrój!

gnuśne życie żywot skraca, ca, ca, ca.

A gdy druhiń mam gromady, dy, dy, dy, urządzam efef parady, dy, dy, dy, przeliczę, wyćwiczę, bo nie liczę się z niczem.

Głos z podziemi: (przerywa):

Nie dasz sobie z niemi rady, dy, dy, dy.

Linoskoczek:

Bajka! Wiem, co nam pokażą!

Będą narodową strażą

i głową i mową,

będą strażą morową.

Głos z podziemi: (przerywa):

po niemiecku ciągle gwarzą!

Publiczność:

Dobłą wiarą w jasny dzień zniknie wam niejeden cień, lecz na roczek do Hadesu wszystkie druhny oddaj biesu, za ten grzech, bo to śmiech!

(Linoskoczek znika.)

Inteligent:

Majstrem jestem do wszystkiego, zawsze mam pożytek z tego.

Hop! hop! hura! ha!

Gdy rządziły raz endeki, miałem żywot bardzo lekki.

Hop! hop! hura! ha!

Gdy nadeszły rządy Piasta, Stałem się Piastem i basta!

Hop! hop! hura! ha!

Duma moja tak porosła, że kandydowałem na posła.

Hop! hop! hura! ha!

Ale czasy te minęły, rządy Piasta djabły wzięły.

Hop! hop! hura! ha!

Teraz przyszedł Sanacyja, jeszcze lepiej mi się żyje!

Hop! hop! hura! ha!

A gdy przyjdą znów Dabale w swej komunistycznej chwale.

Hop! hop! hura! ha!

Głos z podziemi: (przerywa):

Nie będę zwyczajnie kalał, lecz byt Polski też utrwałał.

Hi! ha!

Publiczność:

Kameleon! kameleon!

Na dziesięć lat do piekieł won!

Jak on skrzeczy

nie do rzeczy!

(Inteligent znika.)

Dobry Człowiek:

W dzień zimowy i ponury wśród zawiei i wichury chcę dosięgnąć Stożka szczytów, gdzie niema swarów i zgrzytów; Tam podumam nad zgrzyzotą, Byłe nie z miejską hołotą, która twierdzi wciąż, jakby zdradny wąż,

Głos z podziemi: (przerywa):

że nerwowym jest »ów mąż«.

Czołowy Wyborca do Kasy Chorych:

Oj! co to będzie?

Wołają wszędzie:

Wybory, wybory, wybory są!

Już się gromadzą

I nad czymś radzą,

Wybory, wybory, wybory są!

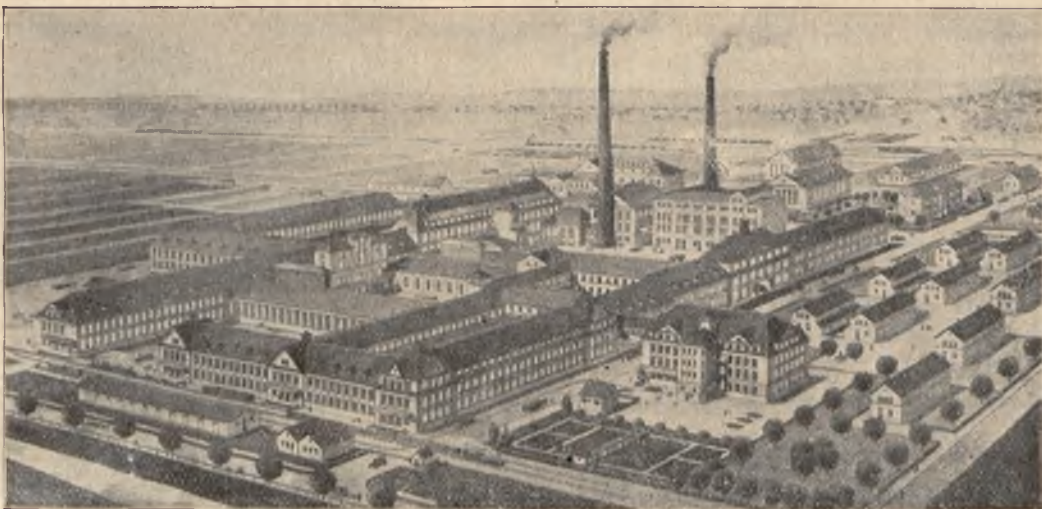
Z dziejów Żywieckiej Fabryki Papieru.

»Żywiecka Fabryka Papieru«, która na długo przed wojną światową (założona w roku 1889) była skazaną po większej części na eksport swych wyrobów na daleki Wschód, oraz do krajów zamorskich, została w czasie wojny światowej, skutkiem odcięcia państw centralnych od rynku światowego, pozbawioną swoich głównych terenów zbytu. By powetować sobie tę utratę eksportu, poświęcono więcej uwagi transakcjom krajowym, by opanować w całej pełni krajowy rynek zbytu. Mając tę okoliczność na względzie, powołano do życia 16-go lutego 1916 r. Towarzystwo Handlowe pod fir-

składową produkcji naszego przedsiębiorstwa i naszego oddziału I.

W czasach powojennych podjęto się stopniowo konfekcjonowania także innych papierów, które to artykuły znane są dzisiaj wszędzie, a których dobroć rozpowszechniła imię naszego przedsiębiorstwa. Dzisiaj, t. j. po przeszło 12 latach swego istnienia, można określić to przedsiębiorstwo jako największy Zakład konfekcji papieru w Polsce.

Z artykułów, objętych oddziałem II., należałoby wymienić przedewszystkiem kalkę maszynową do przebijania na maszynie (Carbon

mą »SOLALI«, Towarzystwo zbytu bibulek na papierosy z ogr. por. w Bielsku, które w pierwszym rzędzie miało się zajmować zbytem wyrobów Żywieckiej Fabryki Papieru. W niedługim czasie potem została firma ta zamienioną na przedsiębiorstwo przemysłowe, trudniące się konfekcją bibulek papierosowych. W maju 1917 r. przeniesiono siedzibę tego przemysłu papierniczego do Żywca i wynajęto potrzebne ubikacje w Żywieckiej Fabryce Papieru.

Produkcja bibulek do papierosów w książeczkach wzrosła zaraz bardzo znacznie, a w związku z tem przystąpiono do produkcji tutek. Dzisiaj cieszą się te artykuły w całej Polsce wielką wziętością i stanowią one główną część

Paper) oraz kalkę ołówkową, z których kalka maszynowa została w ostatnim czasie tak udoskonaloną, że gatunek ten przewyższa najlepsze wyroby zagraniczne. Okoliczność tę można sobie wytłumaczyć tem, że do wyrobu tejże kalki używa się jako surowców wysokowartościowych produktów i produkcja tego artykułu odbywa się na najnowszych maszynach specjalnych, jakie wydała nowoczesna technika. Oddziałem tym kierują pierwszorzędni fachowcy, posiadający długoletnie doświadczenie, nabyte w zagranicznych przedsiębiorstwach, tak, że nie przesadza się, jeżeli gotowy fabrykat określa się pod względem jakości jako stojący powyżej znanych i w Polsce jak najlepiej wprowadzonych zagranicznych gatunków światowych.

Przedsiębiorstwo to zajmuje się również w znacznej mierze wyrobem rolek krepowanych, bibulki kwiatowej i bibulki kopertowej, które to artykuły znajdują wszechstronne zastosowanie. W dalszym ciągu specjalnym artykułem tego przedsiębiorstwa jest papier woskowany, który wprowadza się na rynek zbytu w różnych gatunkach, a który to wyrób ma szerokie zastosowanie jako materiał pakunkowy w tak rozgałęzionym przemyśle cukrowym i czekoladowym. Etykiety, wyprodukowanych z tego papieru woskowanego, dostarcza się z nadrukiem lub bez nadruku firmowego w gustownym, jedno- lub wielokolorowym wykończeniu do ręcznego i maszynowego sposobu pakowania wyrobów podanego wyżej przemysłu.

Następnie wyrabia się torebki na wyroby cukiernicze w różnych kolorach i desenjach, który to artykuł przeznaczony jest dla przemysłu cukrowego i cukierni, a które swym efektywnym wyglądem zwracają powszechną uwagę klientów. Firma »Solali« wprowadza również na rynek zbytu tacki tekturowe w różnych wielkościach, znajdujące specjalne zastosowanie na zabawach, jako też przy sprzedaży wyrobów cukrowych i czekoladowych w przenośnych stoiskach i handlach wyrobów cukrowych. Prócz tego wyrabia przedsiębiorstwo to serwetki papierowe, szpagat, kopjały i wełnę papierową, jako też bloczki, konfety i serpentynki. Deseniowana bibuła pakowa cieszy się wielką wziętością prawie we wszystkich sklepach jako materiał pakunkowy. Nie należy w końcu zapominać o wyrabianych przez firmę »Solali« różnych gatunków papieru toaletowego »Higiena« w paczkach, rolkach i wykończeniu patentowym do skrzynek drewnianych, które znane są powszechnie i cieszą się jak największym zbytem ze względu na wyśmienite właściwości papieru, z jakiego artykuł ten jest wyrabiany.

W końcu chcielibyśmy wspomnieć jeszcze o oddziale III., który zajmuje się hurtownym zbytem białej bibulki kwiatowej i bibuły pakowej, jako też innych gatunków papieru. Własny zakład litograficzny i drukarnia, wyposażone w najnowsze maszyny do kamieniodruku i ofsetu, pokrywają w pierwszym rzędzie zapotrzebowanie tego przedsiębiorstwa na druki, etykiety i inny materiał drukowy, przyczem wykonuje jednakże także obce zlecenia ku zupełnemu zadowoleniu odbiorców. Firma »Solali« posiada również 3-trakowy tartak, pokrywający zapotrzebowanie na skrzynie i deski, służące do pakowania, a eksportujący oprócz tego znacz-

Śmierć Machejowi

I Reğerowi,

Wybory, wybory, wybory są!

Już głos oddali,

co będzie dalej?

Wybory, wybory, wybory są!

Aż nagle chryja!

Więc wina czyja?

Wybory, wybory, wybory są!

Głos z podziemi: (przerywa):

Było za mało,

Bo trzech zaspą,

Polaczki, Polaczki, Polaczki są!

Publiczność:

Wszystkich w kupę

wsadzić w ciupę,

ogniem przypalać!

(Wyborca znika.)

Rycerz: (dziwacznie ubrany; spodnie oficerskie, kurtka powstańca śląskiego, czapka strzelecka, koszulka sokola, u lewego boku order, po prawej stronie także):

Dezterter to uczciwa dusza,

dezterter to sumienia głos!

że zdradzam, to mi nie wzrusza,

bo taki nędzny jest mój los!

My, czwarta brygada,

rycerzy gromada,

gdzie trzos,

rzuciliśmy nasz życia los,

gdzie pełny trzos!

Choć nikt nam dziś nie da uznania

za ciężki trud, sumienia lek,

wiemy, że was do tego skłania

uczciwość... pfuj! jechał was sęk!

My, czwarta brygada.

Głos z podziemi: (przerywa):

Macherów gromada,

Gdzie trzos,

Rzuciliście wasz życia los,

gdzie pełny trzos!

(Rycerz chowa się pod opiekę policjanta. Zbiegowisko. — Kurtyna spada.)

J. Skubiński.

ne ilości drzewa budulcowego i materiału targowego zagranicę.

W firmie »Solali« zajętych jest przeszło 40 urzędników i 600 robotników, dla których powołano do życia cały szereg urządzeń filantropijnych, jak: bibliotekę, kasyno, korty sportowe i mały park z betonowym basenem kąpielowym, a oprócz tego fabryczną kasę oszczędności, oprocentowującą wkładki na bardzo korzystnych warunkach. Oprócz wielkich podatków, jakie przedsiębiorstwo to wpłaca bieżąco i punktualnie, przeznacza się na ogólne cele oświatowe i humanitarne bardzo znaczne sumy rocznie, w formie ofiar pieniężnych i w naturaljach. Kierownictwo fabryczne projektuje także większe inwestycje oraz wyrób artykułów, sprowadzanych jeszcze ciągle z zagranicy, skutkiem czego znajdują zajęcie cały szereg dalszych urzędników i robotników, co przyczyni się do zmniejszenia choćby procentowo w małej mierze tej jeszcze ciągle znacznej ilości bezrobotnych. Z tego to powodu powinien każdy polski obywatel uważać za swój obowiązek popierać te pierwszorzędne artykuły krajowego wyrobu i ograniczyć użytek wyrobów zagranicznych do minimum. A. S.

CZYTELNIKOM I PRZYJACIOŁOM PI-SMA NASZEGO W DNIU NOWEGO ROKU SKŁADAMY NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA. — REDAKCJA.

KRONIKA CIESZYŃSKA.

— **Szykany czeskie obywateli polskich w Markłowicach.** Po myśli konwencji polsko-czeskiej o małym ruchu granicznym Dz. Ust. Nr. 43, poz. 263 z 1926 r. otwarty został koło Zembrzydowic punkt przejściowy pod nazwą Markłowice Górne-Dolne Markłowice. Przejścia tego używali obywatele Markłowic dla celów gospodarczych, przywozu węgla deputatowego z kopalń karwińskich. Przejściem tem sprowadzano lekarzy, akuszerki, — rolnicy miejscowi jeździli z końmi do pracy zarobkowej, obywatele miejscowi chodzili i jeździli do kościoła, który pozostał po stronie czeskiej i t. d. i t. d.

Przejście to istniało już od samego rozgraniczenia Śląska Cieszyńskiego. Dopiero z chwilą zmiany w kierownictwie czeskiego urzędu Celnego w Markłowicach, t. j. od miesiąca września czy października 1928 r., rozpoczęły się czeskie szykany. — Nowy kierownik urzędu czeskiego nie uznaje międzynarodowej konwencji polsko-czeskiej i stanowczo przez wyszczególniony punkt nie przepuszcza żadnych furmanek. Nie wolno zatem przez punkt ten przewozić deputatów bogatszych górników, nie wolno udawać się obywatelom polskim z końmi do pracy na czeską stronę, nie wolno jeździć furmanką po lekarza czy akuszerkę — jednym słowem żadnym środkiem lokomocji przez przejście to przejeżdżać nie można, gdyż nie podoba się to czeskiemu kierownikowi urzędu, który grozi karami za takie przejazdy.

Urzędnik ten wyraźnie odgrażał się, że »teraz pokaże Polakom«.

Na skutek zażalenia obywateli gminy Markłowic zjechała na miejsce komisja graniczna, która sprawę zbadała i sama przekonała się, że wspomniany urzędnik dopuszcza się samowoli i bezprawia.

W dniu dziesięciolecia obchodu Niepodległości Polski zaszedł na granicy czechosłowackiej w okolicy Markłowic bardzo znamieny i charakterystyczny wypadek. Oto pewien czeski strażnik graniczny, będąc w służbie w stanie kompletnie pijanym, użył następujących wyzwisk pod adresem Polaków i Polski, Polskie świnie, polskie pierony, chachary, przesładowanie Ukraińców, odbieracie im wolność, zamykanie im szkoły i t. d.

Strażnik ten nazywa się Pietrasz, pełni zaś służbę w Markłowicach Dolnych.

— **Odznaczenia sokole w Ciesz. Okręgu Sokolim.** Za długoletnią, ofiarną i owocną pracę na niwie sokolej przyznały najwyższe władze sokole »zaszczytną oznakę sokolą« W. Druhom prof. Henrykowi Boryczce, zast. nac. Dzielnicy Śląskiej i naczelnikowi gniazda w Bielsku, dyr. Ferdynandowi Dyrnie, czł. honorowemu gniazda w Cieszynie, dhowi Franciszkowi Czakonowi, czł. gniazda w Pszczynie,

LEKARZ DENTYSTA
Dr. ALOJZY BERAN
ordynuje
CZ. CIESZYN, SASKA KĘPA 20
nowy dom p. Tyrasa.

prof. Janowi Madejowi, naczelnikowi Okręgu w Cieszynie i dhowi Józefowi Staszce, czł. gniazda w Skoczowie.

KRONIKA BIELSKO-BIALSKA.

— **Dalszy ciąg pamiętnika p. dyr. Mikulskiego p. t. »Z pamiętnich dni«** umieścimy w jednym z najbliższych numerów.

— **Nowi rozbijacze robotników.** W ostatnich dniach nieznanymi sprawcami rozrzucono po fabrykach, wśród robotników odezwę, podpisaną przez Generalną Federację Pracy na Śląsku. Jest to czumowszczyzna, lecz w nowej odmianie.

Podobno macza w niej ręce jeden z politycznych wesółków w Bielsku. Po sprawdzeniu, wrócimy do tej afery niebawem.

— **Z posiedzenia Rady Kasy Chorych w Bielsku.** W ub. czwartek odbyło się pierwsze posiedzenie nowowybranej Rady Kasy Chorych w Bielsku, na którym wybrano przewodniczącym p. Romera a zastępcą przewodniczącego Rady Kasy został wybrany inż. Korn. W obszernej dyskusji, w wysokim stopniu krytycznej w stosunku do obecnych rządów kasowych, zabierali głos pp.: Szałaśny, dr. Heilpern, dyr. Zahradnik, Pisch, dyr. Stonawski, Rychlik, Kuś i wielu innych. Między innymi była poruszona sprawa niedołożnego wypłacania zasiłków; używania aut do prywatnych celów; słynnej afery p. Zieleznika w Czechowicach i t. d.

— **Walne, roczne zebranie członków Narodowego Związku Robotniczego im. Ks. St. Stojałowskiego w Bielsku** odbędzie się w czwartek, dnia 3 stycznia a 1929, w lokalu Domu Polskiego o godz. 4.30.

W razie braku kompletu odbędzie się drugie zebranie tego samego dnia i w tej samej sali o godz. 5.30, którego uchwały będą ważne bez względu na ilość obecnych członków.

— **Z życia Związku Woźniców Bielsko.** W dniu 9. b. m. odbyło się w sali Polskiego Domu publiczne zgromadzenie woźniców fabrycznych, na którym złożyli sprawozdania z przebiegu pertraktacji ze Związkiem Przemysłowców pp. red. Zajacek, prezes Rubacha, Górka, Urbaś i Jaworski. W obszernej dyskusji przemawiali Wieszner i Gruszczyk. Po skończonym zebraniu zapisało się do Związku kilkunastu nowych członków.

— **Zebranie w sprawie wyrobów do rady miejskiej** odbyło się w ub. niedzielę w Domu Katolickim w Białej. Zebranie miało na celu uchwałę w sprawie dopuszczenia socjalistów do współpracy z blokiem wyborczym. Dr. Figiel zdał sprawozdanie z czynności komitetu, następnie zabierali głos pp. Miodoński, Szałaśny i inni. Dyrektor Deimek imieniem bezpartyjnego bloku rządowego oświadczył, że podporządkowuje się uchwałom zebranej polonji. Polonja zaś w liczbie 200-stu osób sprzeciwiała się współpracy socjalistów, tylko ks. Mączyński i pięciu mieszczan bronili interesów czerwonej awangardy, żądając 8 mandatów dla socjalistów przy wyborach.

Ogólnie posiedzenie przybrało dość żywy przebieg i skończyło się jednogłośnie sprzeciwem w stosunku do socjalistów.

— **Sylwester w Sokole w Białej.** Jak nas informuje, Tow. Gimn. »Sokół« w Białej urządzi i tego roku zabawę sylwestrową w swoim lokalu w Białej przy pl. Wolności.

Tegoroczna zabawa ma być urozmaicona występami humorystów, monologami, tak, iż będzie się można dobrze zabawić i mocno uśmiać.

A więc wszyscy na zabawę sylwestrową do Sokola.

Urządzenia łazienkowe, klozety angielskie i wszelkie przybory wodociągowe dostarcza W. BRIBRAM, BIELSKO, naprzeciw kina.

Stosowne podarki noworoczne w cenie od 10.— do 350.— złotych polecają wystawowe okna i lokal sprzedaży

ELEKTROWNI BIELSKO-BIALA

Bielsko ul. Batorego 13a.

otwarte od 8-12 i 1-6-tej.

Tel. 1278 i 1696.

— **Sprawa budowy zapory w dolinie Luizy.** Wskutek dalszej choroby rzeczoznawcy p. prof. dra Łopuszańskiego z Łwowa zarządziło Starostwo Bielskie odłożenie terminu dalszego ciągu rozprawy komisyjnej w sprawie zapory w dolinie Luizy z dnia 21. grudnia 1928 na dzień 3 stycznia 1929 r. o godz. 9 przed poł. w sali posiedzeń Magistratu Bielskiego.

KRONIKA ŻYWIECKA.

— **Posiedzenie nowej Rady Kasy chorych w Żywcu** odbyło się w ub. niedzielę. Prezesem Rady został wybrany inż. Kulczyński a zastępcą Maciej Mrowiec. Do Komisji Rewizyjnej wybrano p. Stanisława Białka. Do Zarządu powołano z ramienia Chrześc. Komitetu wyborczego p. Kajdra Józefa, sekretarza Związku »Praca Polska«, a na jego zastępcę p. Siwca z Łodygowic.

— **Zabawa sylwestrowa.** P. T. T. Polskie Tow. Tatrzańskie, Oddział Babiogórski w Żywcu i Koło Narciarzy przy P. T. T. O. B. w Żywcu urządzają w poniedziałek, 31. b. m. w salach arcyks. browaru w Żywcu na Pawlusi zabawę sylwestrową. Początek o godz. 9. wieczorem. Czysty dochód na budowę schroniska na Pilsku. Od godz. 8.30 wiecz. kursować będzie autobus między hotelem »Polonia« a browarem.

— **Z Oczkowa** donoszą nam, że w miejsce zmarłego wójta Cygonia Franciszka został wybrany Józef Magiera.

Śmierć długoletniego wójta Cygonia wywołała powszechny żal i współczucie.

— **Otwarcie Stacji Turystycznej w Zwardoniu.** Dnia 16. b. m. odbyło się w Zwardoniu otwarcie Stacji Turystycznej żywieckiego Koła Narciarzy przy udziale reprezentantów towarzystw pokrewnych i licznej rzeszy narciarzy. — Otwarcia dokonał p. inż. M. Mączyński, prezes Oddziału Babiogórskiego P. T. T., wygłaszając okolicznościowe przemówienie, poczem gospodarze podejmowali gości skromnym śniadaniem. Po części oficjalnej poszła brać narciarska bądź na pobliski Rachowiec, bądź też na doraźny kurs narciarski dla początkujących, skąd powróciwszy, bawiła się ochoczo przy dźwiękach muzyki Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej aż do odjazdu.

Przez otwarcie w Zwardoniu Stacji Turystycznej (4 pokoje noclegowe i sala) zyskują narciarze idealny punkt oparcia w doskonałym terenie, posiadającym pierwszorzędne warunki śniegowe i pod tym względem można Zwardoń (686) porównać tylko z Zakopanem.

Niezwykle mili gospodarze i niskie ceny potraw jeszcze tylko powiększają liczę plusy tej nowej placówki narciarskiej i bodaj że niedaleki to czas, kiedy Zwardoń stanie się jednym z pierwszych ośrodków sportu narciarskiego. — KNAM.

Łączyć w oryginal. opakow. »Bayer«
Do nabycia we wszystkich aptekach.

Na „Nowy Rok“ tylko likier Baczewskiego

„bo ten wszystkim wygodzi — w zimie grzeje a w lecie chłodzi.“

Zawsze na składzie w restauracji A. KOFINA w Cieszynie, Stary Targ 4.

Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A.

Oddział w Cieszynie

przeprowadza najkulantniej wszelkie wchodzące w zakres bankowości transakcje, przyjmuje wkłady na oprocentowanie w złotych i w obcych walutach.

NA GWIAZDKĘ.

NA GWIAZDKĘ!

NA GWIAZDKĘ!

Niezawodnie najpraktyczniejszym podarunkiem na Gwiazdkę

!! to ładny aparat fotograficzny !!

poleca w wielkim wyborze — po cenach konkurencyjnych

Drogerja i Perfumerja Fr. Tanewski

Biała, pl. Wolności 10; Filja: ul. Główna 10.

Biuro Sprzedaży Cegły i Dachówek Miejscowych Cegielń w Żywcu

poleca pierwszorzędnej jakości

cegłę maszynową, ręczną, piecówkę, licówkę, podwójnie prasowaną, pustaki, dreny, dachówkę i gąsiory

z dostawą natychmiastową w każdej ilości, po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach.

Uwaga!

W chłodnej porze roku organizm ludzki wymaga silniejszego pożywienia. Poleca się zatem p. t. Publiczności spróbować do chleba zamiast masła lub pasztetówki. Według załączony do każdej puszki analizy, **Liverin** jest produktem o wiele pożywniejszym niż najlepsze mięso lub masło i zastępuje w zupełności drogą pasztetówkę. **Liverin** zalecają lekarze uzdrowieńcom i osobom z osłabionym żołądkiem. Wszelkie bliższe wyjaśnienia, sposób użycia etc. opisane są na każdej puszcze **Liverinu**. Jedna próba przekona każdego o wysokiej wartości spożywczej **Liverinu** i skłoni do stałego użycia.

Do nabycia we wszystkich lepszych sklepach żywnościowych, w puszkach patentowych po ¼ kilo. Gdzie nie znajduje się na składzie, należy się zwrócić bezpośrednio do firmy **Jerzy Jenkner, Zakłady dla wyrobu napojów i środków żywnościowych, Kamienica-Bielsko**.

Wszystkim moim Gościom z Cieszyna i z okolicy
życzę

Szcześliwego

Nowego

Roku

Hubert Kittinger,
restaurator.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Szanownym Odbiorcom serdeczne
życzenia

„Nowego Roku“

zasyła

Jan Kołodziejczyk, rzeźnik,
Cieszyn, ul. Polna.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Arcyksiążęcy Browar w Żywcu

założony w roku 1856

założony w roku 1856

poleca swoje piwa:

**„ZDRÓJ“, „MARCOWE“, „PORTER“
I „ALE“.**

Piwa te, wyrabiane z najlepszych surowców, cieszą się wielkim zbytem w całej Polsce a nawet zagranicą.

Jako specjalność wyrabia browar piwo „PORTER“, uznane przez lekarzy jako doskonały środek odżywczy dla chorych i rekonwalescentów, a przewyższające swoją jakością i dobrocią wszelkie podobne wyroby krajowe i zagraniczne.

Reprezentacje prawie we wszystkich miastach Polski.

Na okręg cieszyński Arcyksiążęcy Browar zastępstwo swoje posiada w Skoczowie.

Prowincja!

WYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY!

Załatwiamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich innych.

Interwencje, zastępstwa, porady, informacje we wszelkich sprawach. Windykacje weksli i należności. Wywiady.

BIURO »POMOC PRAWNO-HANDLOWA«,
WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 28.

Prosimy załączać znaczki pocztowe na odpowiedź. —
Korespondenci w całej Polsce poszukiwani.

Tomasz Hałat

== piekarnia ==

w Kętach

poleca smaczne pieczywo z higienicznie
urządzonej piekarni.

L. KRÓLIKOWSKI, ŻYWIĘC

Handel towarów bławatnych, galanterycznych i drobiazgowych.

Poleca wszelkie towary bławatne, jak: wełny na suknie, perkale, satyny i krepdeszyny. Trykoty, kamizelki, swetry itp. Włóczki w wielkim wyborze. Pulowery. Wszelkie przybory do robót ręcznych. Dywany, firanki, kapy na stoły i łóżka, chodniki. Walizy i kuferki. Ceraty, parasole i torebki damskie. Śniegowce i kalosze. Zabawki.

Bielizna męska i damska. — Ceny umiarkowane. — Obsługa solidna.

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojsk., wystawioną na nazwisko Pagiela Franciszek, Wiślica.

Szczęśliwego Nowego Roku

życzy P. T. Klienteli

MAURYCY MÜHLRAD

Tapicer i Dekorator

W BIAŁEJ, ul. Główna 28.

Rudolf Faruzel

Księgarnia i skład papieru w ŻYWCU

poleca

Książki szkolne i beletrystyczne.

■ ■

Księgi handlowe.

■ ■

Mapy wszelkiego rodzaju.

■ ■

Pocztówki, widokówki z Żywca w 80-ciu serjach.

■ ■

Przybory kancelaryjne.

■ ■

Obrazy oryginalne i oleodruki.

■ ■

Kalendarze biurowe i ściennie na r. 1929.

■ ■

Oprawa obrazów na raty.

■ ■

Bajki dla dzieci.

■ ■

Powieści Żeromskiego i Krasińskiego na raty.

■ ■

Żurnale.

■ ■

Przyjmuje zamówienia na druki gminne i pieczętki.

Kto udzieli lekcji gramatyki polskiej młodemu urzędnikowi. — Zgłoszenia z podaniem warunków kierować pod: Redakcja Żywiec, ul. Komorowska 60.

Początkująca biuralistka

poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod »Bezpłatna próba« do biura inseratów Rudolf Pszczolka, Cieszyn, Rynek.

Pożyczkę mozesz otrzymać

w maju 1929 r., jeżeli posiadasz zabezpieczenie.
Adres:

BIAŁA, Skrytka pocztowa 39.

Ogłoszenie.

Na skutek rozporządzenia Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie o wznowieniu trybu postępowania, jako też po myśli art. 21 i 25 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. z dnia 5 marca 1928 Nr. 23, poz. 202) Wydział Powiatowy w Żywcu przystępuje z dniem ogłoszenia do sporządzenia planów zabudowania miasta Żywca.

Plan zabudowania obejmuje obszar 180 ha w części miasta właściwego pomiędzy gminami Isep. Sporysz i Stary Żywiec, rzeką Sołą i wzgórzem koło cmentarza.

Plan zabudowania wyłożony zostanie w Magistracie w czasie od 1 stycznia do dnia 8 stycznia 1929 w godzinach od 16 do 18 i w tym terminie mogą interesowani zaznajamiać się z projektem planu zabudowania i zgłaszać wnioski, dotyczące tego planu.

Komisarz Rządu — Starosta:
(—) Galotzy.

Krosna Schwab^{ego}

(KROSNA KORBOWE SYSTEMU
GEORG SCHWABE)

Dla sukna, bukskimów, materiałów konfekcyjnych damskich i męskich, kołder, chustek, tkanin meblowych, dywanów i t. d.

FABRYKA MASZYN I ODLEWNIA

Georg Schwabe
w Bielsku.

Najserdeczniejsze życzenia noworoczne

przesyłają tą drogą wszystkim swym Szanownym Gościom i Znajomym

INOCENTY i FRANCISZKA PARTYKA

restaurator w Cz. Cieszynie.

Cztery kalendarze Wojnara na rok 1929:

»Polak, kalendarz historyczno-powieściowy, Polski Kalendarz Marjański »Wiarus« i »Gospodarz«, kosztują po 1 zł 50 gr. zaś »Wielki ilustrowany Kalendarz Powszechny« Kaspra Wojnara, obejmujący całokształt treści trzech kalendarzy mniejszych, kosztuje 3 zł oprawny, a 2 zł 50 gr. broszurowany.

Kalendarze Wojnara, znane od przeszło 25 lat, są starannie redagowane i mają doborową, bogatą, zajmującą i pouczającą treść i mnóstwo ilustracji.

Oto tytuły ważniejszych artykułów w »Polaku»: »Bogactwa Polski« prof. Al. Janowskiego. »Co się dzieje w wielkich głębiach morza?« prof. dra J. Nusbauma-Hilarowicza, »Słynni wynalazcy z robotników« inż. E. Libańskiego, »Ofiara«, opow. hist. z 12. wieku; »Wspomnienia z cytadeli i innych więzień moskiewskich« Kaspra Wojnara i t. d.

WAŻNIEJSZE ARTYKUŁY W »WIARUSIE«:

»Cudowne obrazy Najświętszej Panny w Polsce«, »Gwiazda«, Legenda wschodnia. »Judasza«, Obrazek W. Żmudzkiego. »Z dawnych czasów«, »Żywoć i czasy św. Jacka«, »Rupiecie«, nowela M. Rodziewiczówny. »Modlitwa Łucki«, obrazek Ad. Dygańskiego. »Błogosławieństwo dziadusia«, wiersz Marji Konopnickiej i t. d.

WAŻNIEJSZE ARTYKUŁY W »GOSPODARZU«:

»Tajemnice ziemi i nieba«. Popularny wykład astronomji, inż. E. Libańskiego. »Męcennicy za wolność i lud«, opowiadanie historyczne Kaspra Wojnara. »Łukasz Stempel«, opowieść z czasów napoleońskich przez Fryd. Skarbka. »Pan Bóg przebaczył«, obrazek z niedalekiej przeszłości z pod Moskale przez W. Żmudzkiego. »Wilki«, humoreska przez Kl. Junoszę. »O niektórych szkodnikach rolnych« prof. dr. Kaz. Simma. »O szkodnikach drzew owocowych« dr. Kaz. Simma i t. d.

WSPÓLNE ARTYKUŁY WE WSZYSTKICH KALENDARZACH:

»Przypomnienia robót gospodarskich« przez dr. K. Miczyńskiego na każdy miesiąc. »O sadzeniu drzew owocowych« prof. J. Brzezińskiego. »Poprawienie sadów« prof. Józ. Brzezińskiego. »Parę słów o hodowli kapusty« prof. Brzezińskiego. »Pierwsze prace wiosenne na roli« Józ. Kaweckiego. »Siewca«, wiersz Zdzisława Dębickiego. »Czy postępowy rolnik powinien interesować się meteorologią« Cz. Gibkiego. »Co słychać w Polsce?« »Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu w r. 1929.«

Kalendarze »POLAK«, »WIARUS« i »GOSPODARZ« mają po kilkadziesiąt ilustracji, zaś »KALENDARZ POWSZECHNY WOJNARA« zawiera ich 110.

W czasie obojętnej służby redaktora w Wojsku Polskim dwie firmy żydowskie i jedna chrześcijańska przywłaszczają sobie tytuły kalendarzy Wojnara, dlatego we wszystkich księgarniach, na dworcach kolejowych, u kramarzy prosimy żądać wyraźnie kalendarzy Wojnara lub zamawiać pod adresem:

Księgarnia KASPA WOJNARA I SP. w Warszawie, ul. Marszałkowska 87.

Po nadesłaniu przekazem 1.50 zł na kalendarze mniejsze lub 3 zł na »Wielki Kalendarz Powszechny« Wojnara otrzyma każdy żądany kalendarz za tę cenę z przesyłką pocztową.

W CIESZYNIE sa do nabycia kalendarze te w KSIĘGARNI »DZIEDZICTWA«.

Zakład Dentystyczny

A. STEELE

Zabłocie — Żywiec

otwarty od 9—17 bez przerwy.

Tel. 101.

Tel. 101.

Sanetra Szczepan

ZABŁOCIE ad Żywiec

piekarnia

poleca codzienne świeże smaczne pieczywo.

Ceny umiarkowane. — Obsługa solidna.

Śląski Bank Eskontowy Spółka Akc.

Centrala w Bielsku

Filje: Warszawa, Kraków, Cieszyn i Skoczów.

DZIAŁ TOWAROWY W BIELSKU.

Hurtowna sprzedaż węgla, wapna i cementu.

Zamówienia na detaliczną dostawę węgla i drzewa przyjmuje:

- a) Składnica Śląskiego Banku Eskontowego S. A., Bielsko, ul. Kazimierza Wielkiego 1: 29 telef. Nr. 1378 i 2697).
- b) Filja składnicy naszej, Bielsko, ul. Piłsudskiego 1. 12 (telef. Nr. 1402).

Lekcyj francuskiego

poszukuję. Łaskawe zgłoszenia proszę skierować pod »Lekcje francuskiego« na adres: Cieszyn, skrytka 34.

Osoba samotna poszukuje

pokoju umeblowanego

Zgłoszenia do Redakcji »Placówki Kresowej« w Bielsku.

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne profesora Sekułowicza, Warszawa, Żurawia 42. Kursy wyuczają listownie buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów.

ŚWIATOWEJ SŁAWY.

ŚWIATOWEJ SŁAWY.

RADJO-ODBIORNIKI

2- i 3-lampkowe Neutro-Baby i 4-lampkowe Neutrovox A2S, oraz wszelkie części składowe do radja, poleca firma

ALSCHER i ZIPSER, Bielsko, ul. Kolejowa 11.

Laboratorium radjotechniczne.

BUDOWNICZY

Inż. PAWEŁ BETTER

(zaprzyśiężony sędziwie rzeczoznawca budowlany)

wykonuje wszelkie roboty budowlane, projekty i t. p. — Wykonuje solidnie i szybko. — Ceny umiarkowane.

BIELSKO, ulica Blichowa 42.

Telefon 1706.

Zamkowe Zakłady Przemysłowe

Sp. Akc.

w CIESZYNIE

polecają

z Browaru Zamkowego

w CIESZYNIE

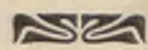

wyborowe piwa

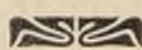

„ZDRÓJ ZAMKOWY“

Eksportowe oraz Porter.

Odznaczone Złotym Medalem!

z Fabryki Likierów

w BŁOGOCICACH

znane o wytwornym smaku likiery: **Curacao triple sec., Griotte, Abricotine** i inne, oraz wódki: **Śliwowicę węgierską, Żytniówkę, Jarzębiak, Wiśniową słodzoną.**

UWAGA: Wszystkie nasze wódki i likiery obecnie wyrabiane są tylko na spirytusie podwójnie oczyszczonym (pasteuryzowanym).

ŻĄDAJCIE PIWA MARCOWEGO I LIKIERÓW z Browaru Bielsko-Bialskiego!

W. OHRZAL

Parowa Fabryka Wódek

G. Śląsk.

Rydułtowy

Tel. 105.

poleca pierwszorzędne likiery, rumy,
araki i koniaki oraz wina.

Nagrodzone wielu odznaczeniami!

BROWAR OKOCIM

poleca swoje piwa:

marcowe,

eksportowe,

porter.